

Connexió

5.1 X espai topològic, $(C_i)_{i \in I}$ família de subespais connexos tals que $C_i \cap C_j \neq \emptyset$ per a qualssevol i, j .
Proveu que $C = \cup_{i \in I} C_i$ és connex.

Recordem que un espai topològic X és **no connex** quan es pot escriure $X = U \sqcup V$, unió disjunta d'oberts no buits.

En primer lloc, podem suposar que I no és buit (altrament $C = \emptyset$, que és connex).

Suposem que podem escriure el conjunt C com $C = U \sqcup V$, unió disjunta d'oberts de C . Provarem que un d'ells és buit.

Cada C_i és un subespai de C , i amb la descomposició anterior es pot escriure $C_i = (C_i \cap U) \sqcup (C_i \cap V)$, unió disjunta d'oberts de C_i . Com que C_i és connex, un d'aquests conjunts ha de ser buit, l'altre el total.

En deduïm que cada C_i es troba contingut bé en U , bé en V .

Suposem que, per a un cert índex i_0 , tenim $C_{i_0} \subset U$.

Per hipòtesi, per a qualsevol índex i tenim $C_{i_0} \cap C_i \neq \emptyset$, i a més $C_{i_0} \cap C_i \subset U$.

En deduïm que C_i talla U , i, per l'observació prèvia, $C_i \subset U$.

Així doncs $C \subset U$, de manera que $V = \emptyset$.

Hem provat, doncs, que C és connex.

5.2 Sigui $(C_n)_{n \geq 1}$ una successió de subconjunts connexos tals que $C_n \cap C_{n+1} \neq \emptyset$ per a tot n .
Proveu que $\cup_{n \geq 1} C_n$ és connex.

Segons el problema anterior, $C_1 \cup C_2$ és connex, i procedint per inducció $(C_1 \cup C_2) \cup C_3$ també ho és, etc.

Així doncs els conjunts $D_n = C_1 \cup \dots \cup C_n$ són connexos.

Òbviament dos qualssevol d'aquests conjunts D_m, D_n són no disjunts; de fet, un està contingut dins de l'altre.

Aplicant de nou el problema anterior (o bé que la unió de conjunts connexos amb intersecció no buida és connex), deduïm que $\cup_{n \geq 1} D_n = \cup_{n \geq 1} C_n$ és connex.

5.3 Siguin $A \subset B \subset \overline{A}$ subconjunts d'un espai topològic X .
Si A és connex, B també.

Suposarem que B no és connex, i en deduirem que A tampoc no ho és.

Si B **no** és connex, podem trobar oberts $U, V \subset X$ tals que

$$B \subset U \cup V, \quad B \cap U \neq \emptyset, \quad B \cap V \neq \emptyset, \quad B \cap U \cap V = \emptyset.$$

Ara bé, tots els punts de B són adherents a A . Recordem que si $x \in \overline{A}$, tot obert que contingui x talla A . Per tant

$$A \cap U \neq \emptyset, \quad A \cap V \neq \emptyset.$$

Com que $A \subset B$, en deduïm

$$A \subset U \cup V, \quad A \cap U \neq \emptyset, \quad A \cap V \neq \emptyset, \quad A \cap U \cap V = \emptyset,$$

i doncs A no és connex.

Això implica en particular que:

Si $A \subset X$ és connex, també \overline{A} és connex.

5.4 Si $A \subset X$ és connex, també ho són el seu interior i la seva frontera?

És fàcil pensar contraexemples en els dos casos.

- $A = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 \mid xy \geq 0\}$
és la unió del primer i el tercer quadrants tancats del pla,
i és connex (els dos quadrants són connexos i tenen intersecció no buida).
El seu interior és la unió (disjunta) dels mateixos quadrants però oberts.
- $A = [0, 1] \subset \mathbf{R}$
és connex per ser un interval de \mathbf{R} ;
la seva frontera és $\partial A = \{0, 1\}$, que no és connex.

Si \overline{A} és connex, també ho és A ?

No necessàriament.

- $A = \mathbf{R} - \{0\} \subset \mathbf{R}$
no és connex, però $\overline{A} = \mathbf{R}$ sí.

Sigui $C \subset X$ un subconjunt d'un espai topològic. Es considera la condició següent:

5.5 per a tot parell d'oberts $U, V \subset X$ que siguin disjunts i recobreixin C , o bé $C \cap U = \emptyset$, o bé $C \cap V = \emptyset$.
Aquesta condició implica que C és connex?

No.

Notem la crucial diferència amb la definició de connexió per a C , on es requereix que per a tot parell d'oberts $U, V \subset X$ tals que $C \cap U$ i $C \cap V$ **siguin disjunts**...

El problema que ens podem trobar és que l'espai X no tingui prou oberts disjunts per separar punts, però tanmateix sí que en tingui quan veiem aquests oberts en un subespai.

Aquí en tenim un exemple:

- Sigui X un espai topològic **infinit** amb la **topologia cofinita**. Recordem que els seus conjunts tancats són X i els conjunts finits.
Notem que:
 - Un subespai $C \subset X$ també té la topologia cofinita.
 - Si C és finit, la topologia cofinita és la discreta, i per tant és connex si C és buit o un singletó.
 És possible trobar oberts $U, V \subset X$ disjunts no buits?
No.
 $U \cap V$ és obert i doncs buit o cofinit.
Però en un conjunt infinit la intersecció de dos subconjunts cofinitos és cofinit, no pas buit.
Dit altrament:
donats dos oberts disjunts $U, V \subset X$, un d'ells ha de ser buit.
Així doncs, la presumpta condició de connexió de l'enunciat es compleix trivialment sigui quin sigui C .
Però si C és finit amb més d'un element, C no és connex.

Remarca En la discussió anterior hem provat:

Un conjunt amb la topologia cofinita és connex si té cardinal 0, 1 o infinit.

5.6 Sigui $A \subset X$ un subconjunt d'un espai topològic.
Demostreu que si un subconjunt connex $C \subset X$ talla A i el seu complementari A^c , també talla la frontera ∂A .

Recordem que

$$X = A^\circ \sqcup \partial A \sqcup (A^c)^\circ.$$

També tenim

$$A \subset A^\circ \sqcup \partial A, \quad A^c \subset (A^c)^\circ \sqcup \partial A.$$

Suposem que C no talla ∂A . Aleshores

$$C \subset A^\circ \sqcup (A^c)^\circ$$

i C estaria dins la unió d'oberts disjunts tallant-los tots dos, en contradicció amb la hipòtesi de ser connex.

5.7 Un espai topològic és connex si i no existeix una aplicació contínua suprajectiva $f: X \rightarrow \{0, 1\}$ (espai discret de dos punts).

Altrament: X no es connex si i existeix una aplicació contínua suprajectiva $f: X \rightarrow \{0, 1\}$.

Si X no és connex i $X = U \cup V$ amb U, V oberts no buits disjunts, es defineix $f: X \rightarrow \{0, 1\}$ posant

$$f|_U = 0, \quad f|_V = 1,$$

que és trivialment contínua i suprajectiva.

Recíprocament, donada f amb aquestes condicions,

$$X = f^{-1}(0) \sqcup f^{-1}(1)$$

és una separació de X .